SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2333

av Jessica Stegrud m.fl. (SD)

En trygg familjepolitik med barnets bästa i fokus

Innehållsförteckning

Förslag till riksdagsbeslut 2

Motivering 3

1 Besök hos mödravården (1–2) 4

2 Ett mer behovsanpassat barnbidrag 5

2.1 Nytt bidrag till förstföderskor (3) 5

2.2 Flerbarnsavdrag i stället för flerbarnstillägg (4) 5

2.3 Bidrag till ensamstående (5) 6

3 En generös och flexibel föräldraförsäkring 6

3.1 Valfrihet inom föräldrapenningen – avskaffa reserverade månader (6) 6

3.2 Ett behovsanpassat regelverk för ökad flexibilitet (7–8) 7

3.3 En stärkt föräldraförsäkring (9) 8

3.4 Utökat antal dagar vid barns födsel eller adoption (10) 8

3.5 Stärkt psykisk hälsa hos småbarnsföräldrar (11) 9

4 Bostadsbidrag för familjer 9

4.1 Bostadsbidrag för familjer med behov 9

4.2 Översyn av bostadsbidragets utformning (12–13) 9

5 Underhållsstöd och underhållsbidrag 10

5.1 En sammanhållen modell för underhållsbidrag och underhållsstöd (14) 10
6 Internationella adoptioner (15) 11
7 Stärka pensionen under föräldraledighet och deltidsarbete (16) 12
8 Barnpension och efterlevandestöd (17–18) 13

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att båda föräldrarna ska ha lagstadgad rätt till ledighet för att delta vid besök hos mödravården under hela graviditeten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa en ny form av tillfällig föräldrapenning vid mödravårdsbesök för båda föräldrarna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att införa ett bidrag till förstföderskor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att ersätta flerbarnstillägget med ett flerbarnsavdrag och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett särskilt tillägg till barnbidraget för ensamstående vårdnadshavare och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa de reserverade dagarna i föräldraförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta bort fyraårsregeln och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra regelverket för att åstadkomma ökad flexibilitet vid uttag av föräldrapenning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att stärka föräldrapenningen och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att utöka antalet dagar med tillfällig föräldrapenning vid barns födsel eller adoption och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av ökat stöd för föräldrars psykiska hälsa under barnets första två år och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att stärka bostadsbidraget för ekonomiskt utsatta barnfamiljer och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur de parallella systemen för underhållsbidrag och underhållsstöd kan reformeras för att skapa en mer sammanhållen modell och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tills vidare stoppa internationell adoptionsförmedling till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att förlänga och stärka pensionsrätten för barnår och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra krav på intyg vid ansökan om efterlevandestöd och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om krav på medborgarskap vid ansökan om efterlevandestöd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna värnar familjen och placerar den högt på agendan. I trygga och fungerande familjer lägger vi grunden för välmående individer som i sin tur avspeglas i hela samhället. Genom att uppvärdera föräldraskapet och familjetiden gagnar vi såväl barn som samhälle. Politiken behöver ta ett steg tillbaka och låta föräldrarna fatta egna beslut över sin vardag. I stället ska politiken presentera en palett av alternativ som kan anpassas till familjers behov. Faktum kvarstår dock att familjebildning allt som oftast påverkar vuxnas ekonomi i varierande grad, vilket är mest påtagligt för den förälder som tillbringar mest tid i hemmet. Det är en balansgång som kräver väl avvägda och hållbara reformer för att lyckas uppnå båda delarna samtidigt.

Sverigedemokraterna har en vision om en barndomsgaranti, som bland annat innebär att samhället, så långt det är möjligt, garanterar en trygg uppväxt för barn där barnets bästa sätts i fokus. Vi vill se en familjepolitik som i stort främjar ett jämlikt och inkluderande föräldraansvar redan när graviditeten är bekräftad. Familjer ska ges rätt förutsättningar att knyta band, inte minst under de första småbarnsåren. Familjepolitikens utformning ska utgå från såväl flexibilitet som anpassningsbarhet utan att för den delen tappa sitt grundläggande syfte. Föräldrars valmöjligheter ska inte inskränkas. Familjepolitiken ska också främja samarbete och deltagande, då familjer väljer att leva åtskilt, där parallella system som öppnar upp för konfliktytor motverkas.

Med en sund sverigedemokratisk familjepolitik kan en god levnadsstandard och välmående uppnås, där gemenskap och starka band knyts. Vår familjepolitik innebär ett gemensamt ansvarstagande, där de med sämre förutsättningar får adekvat stöd och där varje familjs prioriteringar och val respekteras.

1 Besök hos mödravården (1–2)

När graviditeten är bekräftad kan det vara en omtumlande tid med vetskapen om ett stundande föräldraskap. För kvinnan kan fysiska känningar av graviditeten komma tidigt medan det kan vara svårare för mannen att ta till sig det väntade barnet. Besök hos mödravården kan hjälpa föräldrarna med viktig information om fostrets utveckling och den gravida kvinnans hälsa, det är även en förberedelse inför det stundande föräldraskapet. Enligt nuvarande lagstiftning är det ingen självklarhet att båda föräldrarna ska beviljas ledighet med ersättning för besök hos mödravården. För mammorna regleras detta i vissa fall i kollektivavtal medan papporna får hoppas på en förstående chef. Det kan vara så att fadern tvingas avstå besöken hos mödravården, detta anser vi är opassande i dagens samhälle.

Båda föräldrarna bör ha en lagstadgad rätt till ledighet för att kunna delta i mödravårdsbesök så snart graviditeten är ett faktum och mödravårdsbesök inleds, oavsett eventuella komplikationer med graviditeten. Ofta är både det tidiga ultraljudet runt vecka 12–13 och rutinultraljudet några veckor senare viktiga händelser för båda föräldrarna. Det kan vara först då graviditeten och det väntade barnet känns verkligt. Det kan även förekomma tråkiga besked vid dessa undersökningar och då är det en självklarhet att båda föräldrarna ska ges möjlighet att vara med. Båda föräldrarna bör även ha möjlighet att ansöka om en ny form av tillfällig föräldrapenning för besök hos

mödravården. De ordinarie föräldrapenningdagarna, som båda föräldrarna kan nyttja för besök hos mödravården från och med 60 dagar före beräknad förlossning, ska inte behöva användas till detta. Vi vill därför ge regeringen i uppdrag att utreda möjligheten att lagstadga rätten till ledighet för båda föräldrarna vid besök hos mödravården, samt att utreda möjligheten att ansöka om en ny form av tillfällig föräldrapenning för dessa besök.

2 Ett mer behovsanpassat barnbidrag

2.1 Nytt bidrag till förstföderskor (3)

Som ett familjevänligt parti vill vi införa ett nytt bidrag till förstföderskor. Exempelvis som ett förhöjt första barnbidrag som ges vid första barnets födelse. Syftet är att öka incitamenten till familjebildning genom att ge ett engångsstöd som bidrar till att täcka en del av de engångskostnader som uppstår i samband med barnets födelse. Vi menar att några av de största kostnaderna följer med första barnet, samtidigt som bristen på ett ekonomiskt startkapital kan vara en barriär för främst yngre personer att bilda familj. Givetvis är det samtidigt viktigt att varje svensk familj så långt det är möjligt skapar långsiktiga ekonomiska förutsättningar för familjebildning.

Om ett bidrag till förstföderskor införs bör det begränsas vilka som omfattas av det, förslagsvis genom kvalificeringsvillkor motsvarande dem som har beslutats för barnbidraget andra socialförsäkringsförmåner genom Sverigedemokraternas och övriga Tidöpartiers reform. Därför vill vi att regeringen utreder möjligheterna att införa ett bidrag till förstföderskor.

2.2 Flerbarnsavdrag i stället för flerbarnstillägg (4)

Delar av Sveriges generösa välfärdspolitik har blivit en integrationsfälla. Höga bidragsnivåer har lett till att nyanlända invandrare saknar incitament att lära sig språket och att söka sig till arbetsmarknaden – en ohållbar utveckling. Flerbarnstillägget är ett tillägg till barnbidraget som ökar för varje ytterligare barn i familjen. Syftet med tillägget har varit att väga upp för extra kostnader som uppstår i samband med att familjen blir större, men i realiteten har det lett till en högre tröskel för inte minst utrikesfödda kvinnor att komma ut i arbetslivet. Detta bidrar till ökad segregation, minskad jämställdhet och en ekonomisk belastning för samhället.

Genom Tidöavtalet har Sverigedemokraterna sett till att kvalificeringskrav till välfärden har beslutats om av riksdagen. Kraven omfattar bland annat barnbidrag och flerbarnstillägg och börjar gälla den 1 januari 2027. Följden blir att personer som bosätter sig i Sverige som huvudregel behöver kvalificera sig genom arbete eller tid som bosatt. Reformen är ett viktigt steg, men utöver det bör flerbarnstillägget ses över ytterligare.

Sverigedemokraterna föreslår att flerbarnstillägget ersätts med ett flerbarnsavdrag; en skattereduktion på inkomst av tjänst, a-kassa eller föräldrapenning som fördelas jämnt på föräldrarna. Det innebär i praktiken att flerbarnsfamiljer med dessa typer av inkomster får en skattereduktion, medan familjer som enbart lever på andra bidrag inte längre kommer att omfattas av systemet. Avsikten är inte främst att reformen ska leda till en besparing för staten, utan att lägga tyngdpunkten i stödet mer åt arbetande flerbarnsfamiljers håll. Utöver att vara en integrationsåtgärd skulle reformen även stärka incitament till arbete och egen försörjning, samtidigt som den stärker flerbarnsfamiljers ekonomi.

Sverigedemokraterna anser mot bakgrund av detta att regeringen bör utreda möjligheten att ersätta flerbarnstillägget med ett flerbarnsavdrag.

2.3 Bidrag till ensamstående (5)

Sverigedemokraterna menar att utformningen av barnbidragssystemet inte tar tillräcklig hänsyn till ensamstående föräldrar som grupp. Ur jämställdhetssynpunkt är det viktigt att adressera då en stor andel ensamstående föräldrar är kvinnor med svag ekonomi. Ett särskilt tillägg till barnbidraget för ensamstående vårdnadshavare skulle kunna vara ett viktigt tillskott för en tryggare ekonomisk situation för barnen men också för att stärka den ekonomiska jämställdheten. Vi anser därför att regeringen bör utreda möjligheten att införa ett sådant tillägg.

3 En generös och flexibel föräldraförsäkring

3.1 Valfrihet inom föräldrapenningen – avskaffa reserverade månader (6)

Föräldraförsäkringen är den nyblivna eller växande familjens garanti för ekonomisk stabilitet under barnens första omsorgskrävande år. Sverigedemokraternas utgångspunkt

är att barnens bästa ska stå i centrum och att varje barns behov är unikt. Varje familj har sina egna förutsättningar och behov. Hur föräldrapenningen fördelas mellan vårdnadshavarna bör bestämmas av dem själva, utifrån deras önskemål. Ett delat föräldraansvar och närvarande föräldrar är viktigt, och pappors ökade uttag av föräldrapenning är positivt. Att uttaget av föräldrapenning inte är jämnt fördelat kan ha naturliga orsaker då familj och föräldraansvar pågår under dygnets alla timmar.

Valfriheten för familjen är prioriterad för oss. Alla har inte möjlighet att vara hemma en längre tid med sina barn. Det kan exempelvis vara svårt för både företagare och studenter att nyttja de dagar de inte kan föra över till sin partner. Resultatet kan för barnet vara en ofrivilligt förkortad första tid hemma. Barn som kanske ännu inte är redo för förskolan kan ändå tvingas in i barnomsorgen i förtid. Föräldrarnas möjlighet att själva bestämma hur föräldraförsäkringen ska fördelas bör ej inskränkas. Vi anser därför att regeringen bör föreslå att förändra föräldraförsäkringen i syfte att avskaffa de reserverade dagarna.

3.2 Ett behovsanpassat regelverk för ökad flexibilitet (7–8)

Dagens regelverk kring uttag av föräldrapenning behöver ses över så att flexibiliteten för den enskilde ökar. Sverigedemokraterna anser att regelverket som i dag begränsar familjers möjlighet att spara föräldradagar bör bli friare.

Fyraårsregeln som finns i dag innebär exempelvis att föräldrarna endast får spara 96 dagar tillsammans efter barnets fyraårsdag. Dagar som återstår utöver dessa går förlorade och kan inte användas. Tas fyraårsregeln bort skulle föräldrarna kunna spara fler dagar och de skulle kunna planera och vara hemma dagar då barn är lediga från skolan.

Många familjer är bekanta med den problematik som uppstår då förskolan eller grundskolan har planeringsdagar, studiedagar eller lov. När förskolor håller stängt tillfälligt erbjuds alternativa former av barnomsorg, exempelvis genom sammanslagning av förskolor. Detta passar såklart en del barn utmärkt medan andra har väldigt svårt att anpassa sig till nya miljöer och gruppkonstellationer. Barn behöver kontinuitet och trygghet i sin utveckling. Många föräldrar känner därför oro inför att tillfälligt lämna barnen i nya miljöer, med ny personal. Följden blir inte sällan att föräldrarna ”varvar” sina respektive ledigheter och familjen får begränsade möjligheter till en gemensam sammanhängande semester. För grundskoleelever som under terminen inte nyttjar

fritidsverksamhet är bekymret detsamma. De regler som stadgar när och hur föräldrapenningen får tas ut bör således ändras för att tillgodose detta behov.

3.3 En stärkt föräldraförsäkring (9)

Med barn tillkommer av naturliga skäl ökade ekonomiska behov. Ökade utgifter, samt det faktum att föräldrapenningen inte motsvarar hela den förlorade arbetsinkomsten, gör att det många gånger finns en ekonomisk tröskel för dem som planerar att skaffa barn. En sådan tröskel är fullt naturlig och det är inte heller Sverigedemokraternas ambition att helt avskaffa denna. Emellertid är det önskvärt att den ekonomiska oron inför beslutet att bilda familj hålls på ett minimum. Barnen är varje samhälles framtid och att underlätta för människor att ta steget att bilda familj ska vara prioriterat.

Föräldrapenningens ersättningsgrad och inkomsttak kan utgöra en barriär för föräldrar med högre inkomster att vara föräldralediga i samma omfattning som andra. Det kan leda till en ojämn fördelning av föräldradagar.

En stärkt ersättning som kan skapa jämställda förutsättningar för familjer att kunna göra de val som passar deras livspussel bäst, anser vi är en betydligt bättre metod än tvingande kvotering. Vi anser därför att regeringen bör se över behovet av att stärka föräldrapenningen, i synnerhet gällande ersättningsgraden och inkomsttaket.

3.4 Utökat antal dagar vid barns födsel eller adoption (10)

Den förälder som inte föder barnet har rätt till tio dagars tillfällig föräldrapenning i samband med barnets födsel, så kallade ”pappadagar”, som möjliggör för föräldrarna att vara hemma samtidigt. Dessa dagar påverkar inte övriga föräldrapenningdagar. Vid adoption finns dagar på motsvarande sätt, som vanligtvis fördelas mellan adoptivföräldrarna.

Att båda föräldrarna ges förutsättningar att tillsammans knyta an till det nya barnet, att känna delaktighet samt få en god första tid tillsammans är oerhört viktigt. Två veckor går fort och för föräldrar med äldre barn är det inte sällan efter dessa två veckor som stress och oro ökar för mamman, som då kan få ett större ansvar för det nya barnet, äldre syskon och hushåll. För att ge föräldrarna mer jämställda förutsättningar i föräldraskapet från start samt för att främja psykisk hälsa anser vi därför att regeringen bör utreda möjligheten att utöka antalet dagar med tillfällig föräldrapenning vid barns födsel eller vid adoption.

3.5 Stärkt psykisk hälsa hos småbarnsföräldrar (11)

Psykisk ohälsa är ett stort problem hos många grupper i samhället. Det är viktigt att ett tydligt stöd ges dem som är föräldralediga med sina barn eller har små barn. Mödra- och barnhälsovården har i dag en roll vad gäller psykisk hälsa hos nyblivna föräldrar. Det är betydelsefullt att uppmärksamma behov hos båda föräldrarna, och att stöd finns tillgängligt under åren efter födseln. Sverigedemokraterna vill därför att regeringen ser över behovet av ökat stöd för föräldrars psykiska hälsa under barnets första två år.

4 Bostadsbidrag för familjer

4.1 Bostadsbidrag för familjer med behov

Bostadsbidraget är en viktig extra trygghet för barnfamiljer med låga inkomster. Idag lever en alltför stor del barn i ekonomiskt svaga familjer. Detta kan för barnen innebära flera negativa konsekvenser. Det är exempelvis vanligare att barn som lever i ekonomiskt utsatta familjer utsätts för mobbning. Det påverkar även barnens möjlighet till att delta i fritidsaktiviteter samt kan leda till sämre resultat senare i skolåldern.

Det bör vara en självklarhet att barnfattigdom inte ska finnas i Sverige. Bostadsbidraget är ett av de viktigaste instrumenten som idag finns för att bistå med hjälp vid fattigdom, då bidraget riktas särskilt till dem som har det svårast.

4.2 Översyn av bostadsbidragets utformning (12–13)

Föräldrar som har barn boende hos sig kan ha rätt till bostadsbidrag, oavsett om de äger sin bostad eller hyr i första eller andra hand. Storleken på bidraget beror bland annat på inkomster och boendekostnader. I syfte att bostadsbidraget ska följa hushållens faktiska boendekostnader skedde en höjning av boendekostnadsgränserna för barnfamiljer den 1 januari 2026.

Kvalificeringskraven till välfärden som tidigare nämnts omfattar även bostads-bidraget. Nya regler införs även för bostadsbidraget som innebär att det i högre grad beräknas utifrån faktisk månadsinkomst snarare än en uppskattad årsinkomst. Det minskar risken för felaktiga utbetalningar och återkrav.

Det finns många barnfamiljer som har en tuff ekonomisk situation. Regeringen bör därför se över om bostadsbidraget är träffsäkert och ändamålsenligt när det gäller

ekonomiskt utsatta barnfamiljer, samt om det behöver stärkas framöver. Avgörande är samtidigt att incitamenten att arbeta och försörja sig själv inte undergrävs.

5 Underhållsstöd och underhållsbidrag

5.1 En sammanhållen modell för underhållsbidrag och underhållsstöd (14)

Sverigedemokraterna anser att utgångspunkten alltid bör vara att föräldrar som har ekonomisk möjlighet bidrar till barnets försörjning på egen hand. Vi har länge påpekat brister inom underhållsbidraget och underhållsstödet. Underhållsstödet har visserligen tidigare stärkts och åldersdifferentierats. Det är dock fortfarande så att skillnaden mellan bidrag och stöd kan vara förhållandevis stor, vilket kan utgöra ett skäl för konflikt mellan föräldrarna. Om beräkningsgrunderna i de två systemen skulle bli mer lika, skulle det sannolikt öka förutsättningarna för föräldrar att komma överens om barnets försörjning. Beräkningen av underhållsbidraget bygger på barnets ekonomiska behov och föräldrarnas ekonomiska förutsättningar, medan underhållsstödet är ett fast belopp kopplat till barnets ålder. Skillnaderna mellan systemen kan skapa konflikter, särskilt om underhållsbidraget är större än underhållsstödet. Om föräldrarna inte kan komma överens kan underhållsstöd bli aktuellt, även om en domstol skulle kunna fastställa en högre nivå på underhållsbidraget. Detta är enligt vår mening också en jämställdhetsfråga då merparten av boendeföräldrarna är kvinnor.

Sverigedemokraterna anser att nuvarande system behöver moderniseras och reformeras. Därför vill vi tillsätta en utredning som ska ta fram förslag på en mer ändamålsenlig modell. Dagens parallella system med underhållsbidrag och underhållsstöd bör ses över och utvecklas till en modell som är mer sammanhållen när det kommer till att beakta såväl barnets behov som föräldrarnas ekonomiska situation. Trots att betalningsskyldigheten för underhållsstöd tar hänsyn till den bidragsskyldiga förälderns inkomst och antalet barn kan betalningsskyldigheten totalt sett bli en tung börda för föräldrar med begränsade ekonomiska marginaler. Särskilt gäller det om skyldigheten rör flera barn. Boendeförälderns ekonomiska situation påverkar samtidigt inte underhållsstödets storlek, som i fall där föräldern i fråga har bildat en ny familj där båda har stabila inkomster. Betalningsskyldigheten kan för den ansvariga föräldern orsaka

ekonomiska problem och exempelvis leda till skuldsättning, vilket vidare kan leda till begränsade möjligheter att ge barnet en meningsfull tillvaro.

Att möjliggöra delaktighet i barnets liv bör beaktas i större utsträckning inom systemen än vad som görs i dag. Utredningen bör således även beakta den ekonomiska situationen för både boendeföräldern och den bidragsskyldiga föräldern. Det inkluderar inkomster och faktisk betalningsförmåga hos föräldrarna. För Sverigedemokraterna är det viktigt att barnets bästa ska vara i fokus, men det kan undergrävas om systemen bidrar till konflikter mellan föräldrarna. Vi vill därför att regeringen utreder hur de parallella systemen kan förändras för att minska risken för konflikter och för att tydligare ta hänsyn till barnets behov och föräldrarnas ekonomiska förutsättningar.

6 Internationella adoptioner (15)

För barn utan en trygg familjemiljö kan adoption möjliggöra en stabil och kärleksfull uppväxt. Samtidigt kan adoption också innebära en möjlighet för personer att bli föräldrar, bilda familj och välkomna en ny medlem till familjen. Barnets rättigheter och välmående är dock det som måste sättas främst.

Adoptioner styrs av lagar och konventioner, och för Sverigedemokraterna är det centralt att adoptioner sker på ett säkert och kontrollerat sätt. Missförhållandena vid adoptionerna från Chile under 1970- och 1980-talen exemplifierar hur det inte får gå till. I vissa fall har barn tagits ifrån sina biologiska föräldrar och adopterats bort utan deras kännedom eller samtycke. Sverige måste så långt det är möjligt säkerställa att adoptioner sker på ett sätt som är både lagligt och etiskt.

Under de senaste åren har antalet internationella adoptioner sjunkit kraftigt. Mellan åren 2008 och 2018 minskade antalet internationella adoptioner som skedde genom de auktoriserade organisationerna med ca 70 procent, från 610 till 190, enligt statistik från Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF). Minskningen har därefter fortsatt. Under 2025 adopterades endast 50 barn genom adoptionsorganisationerna, vilket innebär en minskning med mer än 90 procent sedan 2008. Denna utveckling påverkar den ekonomiska situationen för adoptionsorganisationerna. Risken är att ekonomiska intressen sätts före barnets bästa när organisationernas intäkter beror på antalet adoptioner som förmedlas.

Adoptionskommissionen har i sitt betänkande från 2025 (SOU 2025:61) lyft fram betydande oegentligheter och allvarliga brister gällande internationella adoptioner.

Kommissionen framhåller att förmedling av internationella adoptioner inte längre är ett hållbart sätt att värna barnets bästa på, och föreslår därför att verksamheten avvecklas. Regeringen har efter kommissionens betänkande också fattat beslut om att inrätta ett nationellt resurscentrum för adopterade och adoptionsfrågor, för att stärka stödet till den aktuella gruppen.

Sverigedemokraterna menar att förmedlingen av internationella adoptioner till Sverige bör stoppas tills vidare mot bakgrund av de allvarliga brister som har uppdagats.

7 Stärka pensionen under föräldraledighet och deltidsarbete (16)

Pensionsrätt för barnår infördes år 1999 i syfte att stärka pensionen som tjänas in under småbarnsåren, inklusive vid föräldraledighet och deltidsarbete. Det nuvarande regelverket för pensionsrätt för barnår kan under barnets fyra första år kompensera för minskat intjänande till den allmänna pensionen, i synnerhet för föräldrar med lägre inkomster. Dessutom är föräldrapenningen pensionsgrundande. Tjänstepensionen styrs dock av olika avtal, och deltidsarbete för anställda i privat sektor kan medföra större förluster när det kommer till pensionen.

I samband med familjebildande har föräldrar rätt att gå ner i arbetstid fram till dess att barnet fyller åtta år eller avslutar sitt första skolår. Regelverket för pensionsrätt för barnår hänger dock inte med. Föräldrar som fortsätter att arbeta deltid efter att barnet har fyllt fyra år riskerar därför att tjäna in mindre till pensionen. Vi menar att det är högst rimligt att utreda om pensionsrätten bör förlängas fram till dess att barnet fyller åtta år, för att skapa regler som hänger ihop bättre. Det skulle kunna kompensera pensionsbortfallet i högre utsträckning för de föräldrar som väljer att gå ner till deltid. Vi ser också en viss problematik med att barnårsrätt automatiskt tillfaller den förälder som har det lägre pensionsunderlaget, även om föräldrarna kan välja att överföra rätten sinsemellan. Det bör utredas om pensionsrätten i högre utsträckning bör ta hänsyn till vem som faktiskt är föräldraledig eller deltidsarbetar i den automatiska tilldelning som sker, oavsett de båda föräldrarnas årsinkomster. Detta inte minst för att uppmuntra till delaktigt föräldraskap och ansvarstagande.

Föräldraledighet och deltidsarbete är orsaker till varför kvinnor generellt sett har lägre inkomster under arbetslivet, vilket i sin tur också drabbar deras pensioner. Det är

också ett återkommande argument i debatten om reserverade föräldramånader. I stället för att begränsa föräldrars valmöjlighet är det viktigt att föräldrar ges ökat utrymme att forma vardagen med så likvärdiga ekonomiska förutsättningar som möjligt både under föräldraledigheten och vad gäller framtida pension. Det finns därför skäl att reformera barnårsrätten för att göra den till ett mer träffsäkert verktyg för att dels minska skillnaderna i pension mellan män och kvinnor, dels bättre kompensera föräldrar som är föräldralediga eller arbetar deltid.

Sverigedemokraterna vill att regeringen utreder möjligheten att förlänga och stärka pensionsrätten för barnår samt ser över andra åtgärder som kan stärka pensionen för föräldrar som är föräldralediga eller arbetar deltid under småbarnsåren, oavsett vilken sektor de arbetar inom.

8 Barnpension och efterlevandestöd (17–18)

Barnpension är ett ekonomiskt stöd som kan betalas ut till barn, om någon av föräldrarna avlidit. Efterlevandestöd är ett grundskydd för barn som får låg eller ingen barnpension. Om både barnet och föräldern som har avlidit var bosatta i Sverige vid dödsfallet kan förmånerna vanligen betalas ut utan att en särskild ansökan behöver göras. Men i fall där barnet är bosatt i Sverige men den avlidna föräldern inte var bosatt här vid dödsfallet krävs att en ansökan om efterlevandestöd görs.

Då praxis gällande intyg som styrker förälderns bortgång har ändrats är intyg numera inte ett absolut krav, utan uppgifter i vissa fall i stället kan lämnas på heder och samvete, menar vi att systemet är alltför osäkert. För att undvika felaktiga utbetalningar och bedrägeri bör systemet återgå till ett tidigare upplägg där intyg som huvudregel krävdes för att påvisa dödsfall och släktskap. Det är orimligt att välfärdspengar riskerar att delas ut på så svaga grunder.

Vi vill även uppdra åt regeringen att utreda och ta fram ett förslag där efterlevandestödet endast kan ges till barn som är medborgare i Sverige eller i ett annat EU/EES-land, samt att den avlidna förälder som stödet kopplas till ska ha innehaft svenskt medborgarskap eller medborgarskap i ett annat EU/EES-land, eller varit folkbokförd i Sverige vid sin bortgång.

Jessica Stegrud (SD)

Jonas Andersson (SD)

Julia Kronlid (SD)

Karolina Widerberg (SD)

Johan Tireland (SD)